

EL 9 NOU exposa una selecció del concurs de cartells de tots els anys

REDACCIÓ

Vic.— El Temple Romà de Vic acollirà des d'avui fins el proper tres de maig una exposició de portades presentades al concurs de cartells que cada any organitza EL 9 NOU en les modalitats per adults i infantils. A partir de les vuit del vespre es farà el lliurament dels premis del concurs del 1990, que va ser guanyat per Marta Prat i en què van quedar com a finalistes Peter Velarde i Toni Casassas. En la categoria infantil no hi va haver cartell guanyador perquè només se'n va presentar una, la corresponent a Marta Puntí de Vic, que, per decisió del jurat tindrà el premi de la bicicleta que cada any es dona al guanyador de la categoria. El jurat, format per Ton Granero, Josep Vernis i Toni Donada, van decidir també repartir les cinquanta mil pessetes que cada any es donaven a l'escola on pertanyia el guanyador infantil entre els dos finalistes, Peter Velarde i Toni Casassas. A la guanyadora, Marta Prat, se li lliurarà el premi de cent vint-i-cinc mil pessetes.

A l'exposició hi haurà no només els cartells guanyadors d'aquest any sinó també una selecció de les presentades aquest any i d'anys anteriors tant pel que fa a la categoria d'adults com a la infantil. Des de l'any 1981, any que es va encetar el concurs només per adults han guanyat el concurs Jordi Cano, (1981), Rodolf Bagaria (1982), Francesc Crivillers (1983), Albert Barreda (1984), Toni Garcia i Martí Riera (1985), Josep M. Serrat (1986), Josep Jaumira (1987), Albert Cano (1988), Josep Comajoan (1989) i Marta Prat (1990).

Pel que fa al concurs infantil, han estat guanyats per Anna Forcada (1983), David Autonell (1984), Núria Vizcaino (1985), Francesc Tullada (1986), Miquel Genís (1987), Silvia Regidor (1988), Víctor Roquet (1989) i aquest 1990 que ha quedat desert. L'exposició estarà oberta cada dia de set a nou del vespre i es clourà el proper tres de març.

L'escriptor va presentar a Vic un text sobre Henry Miller, de qui ha traduït la majoria d'obres

Jordi Arbonés: "L'obra de Henry Miller és una autobiografia general"

Jordi Arbonés va ser divendres passat a Vic per presentar conjuntament amb la resta d'autors de les noves edicions de *Cafè Central* el seu text sobre Henry Miller. Arbonés viu des de fa anys a l'Argentina i va ser a Catalunya durant prop d'un mes per participar, entre altres coses, en un seminari sobre traducció literària que es va fer a la Universitat Autònoma. Arbonés és considerat el traductor al català per excel·lència del polèmic i alhora adorat escriptor nord-americà Henry Miller. També ha traduït obres d'altres autors com William Faulkner, Jane Austen i Vladimir Navokov.

DOLORS ALTARRIBA

Vic.— Vostè és traductor de Henry Miller, diuen que el que coneix millor la seva obra,...

— En realitat, és un de tants autors que he traduït, però ha semblat durant un temps que era només el traductor de Miller. No és ben bé així, però he traduït diverses obres d'ell com *Tròpic de Càncer* i *Tròpic de Capricorn*, *Primavera negra*, *El temps dels assassins*,... Ara justament haig de traduir una de la trilogia *Sexus*.

— Miller és un autor difícil?, perquè cal alguna cosa més que conèixer la llengua per traduir un autor d'aquest nivell,...

— Penso que és molt important conèixer no només l'obra que tradueixes sinó també més coses i obres de l'autor. Sobretot és important, en el cas del Miller, conèixer els nivells distints de llenguatge que té, i això és el que el fa difícil. Perquè tan aviat pot escriure en un llenguatge vulgar, com pot fer una reflexió filosòfica profunda sobre l'existència, la vida o la guerra. És un autor que no sé si s'ha valorat prou en aquests aspectes.

— Perquè Miller té una fama molt concreta,...

— Tothom el pesca per la cosa aquesta del sexe. Ara mateix que s'ha fet la pel·lícula basada en les seves relacions amb Anaïs Nin, pel·lícula que no reflecteix per res el que és realment Miller.

— Com el definiria vostè a Miller?

— Jo penso que era un gran ego-

cèntric. En les seves obres parla d'ell a través dels personatges i parla dels llibres i autors que li han agradat, però també ho fa d'ell mateix. Sempre tot el món gira entorn d'ell. La seva obra és una autobiografia general. El llenguatge eròtic i vulgar que utilitza, el fa servir com a revulsiu, tenint en compte l'època en què escriu. Suposo que avui quan la gent llegeix això ja no els afecta en res. Avui poden semblar gratuïtes, però tenien un sentit. Ell era un admirador de Lawrence per exemple, sobre qui va escriure un assaig magnífic que no es va publicar fins després de la mort de Miller i que no s'ha valorat.

— El text que vostè presenta es titula precisament *Henry Miller*. Què explica d'ell en aquest text?

— El que he pretès és fer la pregunta sobre si Henry Miller té en aquests moments actualitat. Això és una cosa que es pot plantejar només amb ell sinó també per exemple amb Sinclair Lewis, que abans va tenir molt predicament i que ara ha quedat oblidat. Jo penso que Miller serà redescobert sempre per les noves generacions, penso que pot anar tenint vigència per aquesta gran humanitat que respira la seva obra.

— A part de Miller quins altres autors ha traduït?

— Sí, molta gent. Perquè fa vint-i-sis o vint-i-set anys que tradueixo. He traduït *Allò que el vent s'endugué* de Mitchell, a Henry James, a vegades totxos que en dic jo. He traduït Vladimir Navokov, que és un autor molt difícil perquè fa

Jordi Arbonés va ser a Vic

molts jocs de paraules, juga amb l'anglès com cap autor nadiu ha fet mai. M'ha creat tantes dificultats que he dit que no el volia traduir més. També William Faulkner, Jane Austen o Charles Dickens. Són autors que fan goig de traduir i de veure el llibre acabat.

— I escriure, des del punt de vista de la creació, ho fa?

— Sempre dic que el traduir em fa perdre l'escriure. Em queda poc temps per a la creació i en realitat penso que tinc poca imaginació i m'és molt més fàcil traduir amb totes les dificultats que suposa que no fer una obra de creació pròpia. De tota manera, he escrit assaigs i estudis sobre altres autors, de caràcter divulgatiu i he escrit uns contes.

— I mai ha pensat en una novel·la?

— En tinc una de començada, però no la puc acabar mai.

— Es valora suficientment la feina de traducció?

— No no es valora prou. Sempre he pensat que traduir és com escriure, que no es pot ensenyar i prou, sinó que s'ha de portar una mica dins. El que s'ha d'ensenyar bé és la llengua i una sèrie de tèc-

niques, però una de les coses bàsiques per traduir bé és llegir molt. Entre els escriptors hi ha el que és bo i el que és genial, —amb els traductors, passa igual, com el cas de Mallafré, que ha traduït *l'Ulisses* de Joyce. Cada autor presenta alhora de traduir-lo unes dificultats concretes i a mi encara em passa ara, després dels anys. La traducció no és codificable, no hi ha pautes que siguin comunes a tots els autors.

— Aquests dies també ha aprofitat per veure l'obra de teatre *Qui té por de Virginia Woolf*, de què vostè és el traductor, a Barcelona, que li ha semblat?

— L'obra la van trossejar bastant. Això és en detriment de l'obra, tot i que es fa normalment en teatre. En aquest cas això obliga els actors a una tensió extraordinària i no tenen temps de fer transició d'un sentiment a l'altre. I, a més, han carregat les tintes en el llenguatge vulgar, per donar peixet i això és en perjudici de l'obra. Això ho vaig dir al director i als actors.

Jordi Arbonés, que col·labora amb articles seus a revistes i diaris, tornava l'endemà mateix cap a l'Argentina on viu des de l'any 1956 i d'on diu que serà difícil marxar pels lligams familiars.

SORD:

SI EL TEU PROBLEMA ÉS D'AUDICIÓ. L'AUDÍFON

PHONAK

ÉS LA TEVA SOLUCIÓ. EN EXCLUSIVA A:

òptica
comas

Telèfon 886 10 55

HERNIATS

Contingui la seva hèrnia, amb comoditat, seguretat i confort amb el nou aparell **HERNIGAY**. Sense ferros ni flexos, ni corretges de cuir ni bonys, sense enganxaments ni sivelles. **HERNIGAY** és higiènic per ser fabricat amb materials que fàcilment es poden rentar. **HERNIGAY** s'adapta a cada hèrnia i a cada anatomia perquè està fabricat a mida.

El director de la firma **HERNIGAY**, atendrà els herniats dissabte, dia 2 de febrer de 10 a 1. Visita gratuïta

ortopèdia comas

— Plaça Santa Clara, 1

Telèfon: 886 10 55

VIC

— AVÍS —

COMPREM HABITATGE AMB LES CARACTERÍSTIQUES SEGÜENTS:

- Ubicació:
Situat a Ripoll, Sant Joan o Campdevàrol.
- Superfície útil:
Entre 110 m² i 120 m².
- Antiguitat màxima de 10 anys.

Les persones interessades cal que truqueu abans del dia 22 de gener al telèfon: 70 26 54.

L'escriptor va presentar a Vic un text sobre Henry Miller, de qui ha traduït la majoria d'obres

Jordi Arbonés: "L'obra de Henry Miller és una autobiografia general"

Jordi Arbonés va ser divendres passat a Vic per presentar conjuntament amb la resta d'autors de les noves edicions de *Cafè Central* el seu text sobre Henry Miller. Arbonés viu des de fa anys a l'Argentina i va ser a Catalunya durant prop d'un mes per participar, entre altres coses, en un seminari sobre traducció literària que es va fer a la Universitat Autònoma. Arbonés és considerat el traductor al català per excel·lència del polèmic i alhora adorat escriptor nord-americà Henry Miller. També ha traduït obres d'altres autors com William Faulkner, Jane Austen i Vladimir Navokov.

DOLORS ALTARRIBA

Vic.— Vostè és traductor de Henry Miller, diuen que el que coneix millor la seva obra,...

— En realitat, és un de tants autors que he traduït, però ha semblat durant un temps que era només el traductor de Miller. No és ben bé així, però he traduït diverses obres d'ell com *Tròpic de Càncer* i *Tròpic de Capricorn*, *Primavera negra*, *El temps dels assassins*,... Ara justament haig de traduir una de la trilogia *Sexus*.

— Miller és un autor difícil?, perquè cal alguna cosa més que conèixer la llengua per traduir un autor d'aquest nivell,...

— Penso que és molt important conèixer no només l'obra que tradueixes sinó també més coses i obres de l'autor. Sobretot és important, en el cas del Miller, conèixer els nivells distints de llenguatge que té, i això és el que el fa difícil. Perquè tan aviat pot escriure en un llenguatge vulgar, com pot fer una reflexió filosòfica profunda sobre l'existència, la vida o la guerra. És un autor que no sé si s'ha valorat prou en aquests aspectes.

— Perquè Miller té una fama molt concreta,...

— Tothom el pesca per la cosa aquesta del sexe. Ara mateix que s'ha fet la pel·lícula basada en les seves relacions amb Anaïs Nin, pel·lícula que no reflecteix per res el que és realment Miller.

— Com el definiria vostè a Miller?

— Jo penso que era un gran ego-

cèntric. En les seves obres parla d'ell a través dels personatges i parla dels llibres i autors que li han agradat, però també ho fa d'ell mateix. Sempre tot el món gira entorn d'ell. La seva obra és una autobiografia general. El llenguatge eròtic i vulgar que utilitza, el fa servir com a revulsiu, tenint en compte l'època en què escriu. Suposo que avui quan la gent llegeix això ja no els afecta en res. Avui poden semblar gratuïtes, però tenien un sentit. Ell era un admirador de Lawrence per exemple, sobre qui va escriure un assaig magnífic que no es va publicar fins després de la mort de Miller i que no s'ha valorat.

— El text que vostè presenta es titula precisament *Henry Miller*. Què explica d'ell en aquest text?

— El que he pretès és fer la pregunta sobre si Henry Miller té en aquests moments actualitat. Això és una cosa que es pot plantejar només amb ell sinó també per exemple amb Sinclair Lewis, que abans va tenir molt predicament i que ara ha quedat oblidat. Jo penso que Miller serà redescobert sempre per les noves generacions, penso que pot anar tenint vigència per aquesta gran humanitat que respira la seva obra.

— A part de Miller quins altres autors ha traduït?

— Sí, molta gent. Perquè fa vint-i-sis o vint-i-set anys que tradueixo. He traduït *Allò que el vent s'endugué* de Mitchell, a Henry James, a vegades totxos que en dic jo. He traduït Vladimir Navokov, que és un autor molt difícil perquè fa

Jordi Arbonés va ser a Vic

molts jocs de paraules, juga amb l'anglès com cap autor nadiu ha fet mai. M'ha creat tantes dificultats que he dit que no el volia traduir més. També William Faulkner, Jane Austen o Charles Dickens. Són autors que fan goig de traduir i de veure el llibre acabat.

— I escriure, des del punt de vista de la creació, ho fa?

— Sempre dic que el traduir em fa perdre l'escriure. Em queda poc temps per a la creació i en realitat penso que tinc poca imaginació i m'és molt més fàcil traduir amb totes les dificultats que suposa que no fer una obra de creació pròpia. De tota manera, he escrit assaigs i estudis sobre altres autors, de caràcter divulgatiu i he escrit uns contes.

— I mai ha pensat en una novel·la?

— En tinc una de començada, però no la puc acabar mai.

— Es valora suficientment la feina de traducció?

— No no es valora prou. Sempre he pensat que traduir és com escriure, que no es pot ensenyar i prou, sinó que s'ha de portar una mica dins. El que s'ha d'ensenyar bé és la llengua i una sèrie de tèc-

niques, però una de les coses bàsiques per traduir bé és llegir molt. Entre els escriptors hi ha el que és bo i el que és genial, —amb els traductors, passa igual, com el cas de Mallafré, que ha traduït *l'Ulisses* de Joyce. Cada autor presenta alhora de traduir-lo unes dificultats concretes i a mi encara em passa ara, després dels anys. La traducció no és codificable, no hi ha pautes que siguin comunes a tots els autors.

— Aquests dies també ha aprofitat per veure l'obra de teatre *Qui té por de Virginia Woolf*, de què vostè és el traductor, a Barcelona, que li ha semblat?

— L'obra la van trossejar bastant. Això és en detriment de l'obra, tot i que es fa normalment en teatre. En aquest cas això obliga els actors a una tensió extraordinària i no tenen temps de fer transició d'un sentiment a l'altre. I, a més, han carregat les tintes en el llenguatge vulgar, per donar peixet i això és en perjudici de l'obra. Això ho vaig dir al director i als actors.

Jordi Arbonés, que col·labora amb articles seus a revistes i diaris, tornava l'endemà mateix cap a l'Argentina on viu des de l'any 1956 i d'on diu que serà difícil marxar pels lligams familiars.